OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2024 No. 388

Rheoliadau Gwasanaethau Preswyl Ysgolion Arbennig (Darparwyr Gwasanaethau ac Unigolion Cyfrifol) (Cymru) 2024

RHAN 1

Cyffredinol

Enwi, dod i rym a dehongli

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Gwasanaethau Preswyl Ysgolion Arbennig (Darparwyr Gwasanaethau ac Unigolion Cyfrifol) (Cymru) 2024.

(2) Daw'r Rheoliadau hyn i rym ar 31 Mawrth 2024.

(3) Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr "addasiadau rhesymol" ("*reasonable adjustments*") yw unrhyw addasiadau rhesymol a fyddai'n ofynnol o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010(**1**);

ystyr "asesiad darparwr" ("*provider assessment*") yw'r asesiad y mae'n ofynnol iddo gael ei gynnal gan y darparwr gwasanaeth o dan reoliad 14;

ystyr "awdurdod lleoli" ("*placing authority*") yw—

(a) yn achos plentyn sy'n derbyn gofal gan awdurdod lleol neu gan awdurdod lleol yn Lloegr, yr awdurdod lleol hwnnw;

(b) yn achos plentyn nad yw'n derbyn gofal gan awdurdod lleol neu gan awdurdod lleol yn Lloegr—

(i) os yw llety yn cael ei ddarparu i'r plentyn gan sefydliad gwirfoddol, y sefydliad gwirfoddol hwnnw, ac at ddiben y diffiniad hwn mae i "sefydliad gwirfoddol" yr un ystyr ag yn adran 197(1) o Ddeddf 2014;

(ii) os yw'r plentyn wedi ei letya yn y gwasanaeth o dan drefniadau a wneir gan awdurdod lleol neu awdurdod lleol yn Lloegr (pa un ai wrth arfer swyddogaethau addysg o fewn ystyr "education functions" yn adran 579(1) o Ddeddf Addysg 1996(**2**) neu fel arall), yr awdurdod lleol hwnnw;

ystyr "camdriniaeth" ("*abuse*") yw camdriniaeth gorfforol, rywiol, seicolegol, emosiynol neu ariannol ac at ddibenion y diffiniad hwn mae "camdriniaeth ariannol" ("*financial abuse*") yn cynnwys—

(a) bod arian neu eiddo person yn cael ei ddwyn;

(b) bod person yn cael ei dwyllo;

(c) bod person yn cael ei roi o dan bwysau mewn perthynas ag arian neu eiddo arall;

(d) bod arian neu eiddo arall person yn cael ei gamddefnyddio;

(**1**) 2010 p. 15.
(**2**) 1996 p. 56.

ystyr "canlyniadau personol" ("*personal outcomes*")—

(a) mewn perthynas ag oedolyn, yw'r canlyniadau y mae'r oedolyn yn dymuno eu cyflawni mewn bywyd o ddydd i ddydd;

(b) mewn perthynas â phlentyn, yw—

(i) y canlyniadau y mae'r plentyn yn dymuno eu cyflawni, neu

(ii) y canlyniadau y mae unrhyw bersonau a chanddynt gyfrifoldeb rhiant yn dymuno eu cyflawni mewn perthynas â'r plentyn;

mae i "cyflogai" yr un ystyr ag a roddir i "employee" yn adran 230(1) o Ddeddf Hawliau Cyflogaeth 1996(**3**);

mae i "cyfrifoldeb rhiant" yr ystyr a roddir i "parental responsibility" gan adran 3 o Ddeddf Plant 1989(**4**);

ystyr "cynllun gofal a chymorth" ("*care and support plan*") yw cynllun o dan adran 54 neu adran 83 o Ddeddf 2014;

ystyr "cynllun personol" ("*personal plan*") yw'r cynllun y mae'n ofynnol iddo gael ei lunio yn unol â rheoliad 11(1);

ystyr "darparwr gwasanaeth" ("*service provider*") yw person sydd wedi ei gofrestru fel darparwr gwasanaeth preswyl ysgol arbennig;

ystyr "datganiad o ddiben" ("*statement of purpose*") yw'r datganiad o ddiben ar gyfer y man y mae'r gwasanaeth wedi ei ddarparu ynddo, ohono neu mewn perthynas ag ef(**5**);

ystyr "Deddf 2014" ("*the 2014 Act*") yw Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014(**6**);

ystyr "y Ddeddf" ("*the Act*") yw Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016;

ystyr "GDG" ("*DBS*") ac "y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd" ("*the Disclosure and Barring Service*") yw'r corff a sefydlwyd gan adran 87(1) o Ddeddf Diogelu Rhyddidau 2012(**7**);

mae i "gofal a chymorth" ("*care and support*") a'r termau unigol "gofal" ("*care*") a "cymorth" ("*support*") yr un ystyr ag yn adran 3 o'r Ddeddf;

ystyr "gofalwr" ("*carer*") yw person y mae unigolyn sy'n oedolyn yn byw gydag ef ac sy'n brif ofalwr yr unigolyn;

ystyr "gwasanaeth diweddaru'r GDG" ("*DBS update service*") yw'r gwasanaeth sy'n cael ei weithredu gan y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd ac sy'n darparu gwybodaeth ddiweddaru berthnasol o fewn yr ystyr a roddir i "update information" yn adran 116A(8)(b)(i) neu (c)(i) o Ddeddf yr Heddlu 1997(**8**);

mae i "gwasanaeth preswyl ysgol arbennig" ("*special school residential service*") yr un ystyr ag yn rheoliad 2 o Reoliadau Gwasanaethau Rheoleiddiedig (Gwasanaethau Preswyl Ysgolion Arbennig) (Cymru) 2023(**9**);

mae i "gweithiwr" yr un ystyr ag a roddir i "worker" yn adran 230(3) o Ddeddf Hawliau Cyflogaeth 1996 ac eithrio yn yr ymadrodd "gweithiwr gofal cymdeithasol" ("*social care worker*")(**10**);

(**3**) 1996 p. 18.
(**4**) 1989 p. 41.
(**5**) Mae rheoliad 3 o O.S. 2017/1098 (Cy. 278) yn ei gwneud yn ofynnol i berson sy'n dymuno darparu gwasanaeth preswyl ysgol arbennig ddarparu datganiad o ddiben ar gyfer pob man y mae'r gwasanaeth i gael ei ddarparu ynddo.
(**6**) 2014 dccc 4.
(**7**) 2012 p. 9.
(**8**) 1997 p. 50.
(**9**) O.S. 2023/1327 (Cy. 238).
(**10**) 1996 p. 18.

mae i "llesiant" ("*well-being*") yr un ystyr ag yn adran 2 o Ddeddf 2014;

mae i "niwed" ("*harm*") yr un ystyr ag yn adran 197(1) o Ddeddf 2014;

ystyr "oedolyn" ("*adult*") yw person sy'n 18 oed neu drosodd;

ystyr "personau sy'n gweithio yn y gwasanaeth" ("*persons working at the service*") yw cyflogai, gwirfoddolwr neu bersonau eraill sy'n gweithio o dan gyfarwyddyd a rheolaeth y darparwr gwasanaeth;

ystyr "plentyn" ("*child*") yw person sydd o dan 18 oed;

mae i "plentyn sy'n derbyn gofal gan awdurdod lleol" ("*child who is looked after by a local authority*") yr un ystyr ag yn adran 74 o Ddeddf 2014;

ystyr "rheoleiddiwr gwasanaethau" ("*service regulator*") yw Gweinidogion Cymru wrth arfer eu swyddogaethau rheoleiddiol;

ystyr "rheoleiddiwr y gweithlu" ("*workforce regulator*") yw Gofal Cymdeithasol Cymru;

nid yw "rhiant" ("*parent*") yn gymwys ond mewn perthynas ag unigolyn sy'n blentyn ac nad yw'n derbyn gofal gan awdurdod lleol a'i ystyr yw person a chanddo gyfrifoldeb rhiant dros y plentyn;

ystyr "rheolwr a benodir" ("*appointed manager*") yw person a benodir i reoli'r gwasanaeth yn unol â rheoliad 58;

mae "staff" ("*staff*") yn cynnwys—

(a) personau a gyflogir gan y darparwr gwasanaeth i weithio yn y gwasanaeth fel cyflogai neu weithiwr, a

(b) personau sydd wedi eu cymryd ymlaen gan y darparwr gwasanaeth o dan gontract ar gyfer gwasanaethau,

ond nid yw'n cynnwys personau y caniateir iddynt weithio fel gwirfoddolwyr;

ystyr "tystysgrif GDG" ("*DBS certificate*") yw'r dystysgrif y cyfeirir ati ym mharagraffau 2 a 3 o Atodlen 1;

ystyr "unigolyn" ("*individual*"), oni noda'r cyd-destun yn wahanol, yw'r plentyn neu'r oedolyn sy'n cael gofal a chymorth;

mae i "unigolyn cyfrifol" ("*responsible individual*") yr un ystyr ag yn adran 21(1) o'r Ddeddf.

(4) Yn Rhannau 1 i 18, ystyr "y gwasanaeth" yw'r gwasanaeth preswyl ysgol arbennig sy'n cael ei ddarparu mewn lleoliad penodedig ac at ddiben y diffiniad hwn ystyr "lleoliad penodedig" yw lleoliad a bennir mewn amod i gofrestriad y darparwr gwasanaeth fel man y mae'r gwasanaeth i gael ei ddarparu ynddo.

(5) Yn Rhan 19, mae i "y gwasanaeth" yr ystyr a roddir yn rheoliad 78(2) o'r Rheoliadau hyn.